

רבי יהודה¹ אומר כותח² וכל מיני כותח -

כותח, etc. maintains that רבי יהודה

Overview

ruled that from thirty days before פסח (and onwards) one is prohibited from selling כותח (מיני כותח) to a נכרי³. ר"י maintains that ר"י follows the view of ב"ש that one may not sell חמץ to a נכרי if it will last until פסח. Our תוספות offers an alternate explanation⁴ for the ruling of ר"י.

אומר רבינו יצחק בשם רבינו תם דרבי יהודה אתי כבית הלל -

-ב"ה states in the name of the ר"ת that ר' יהודה rules according to ר"י
ואסר בכותח משום דשם בעליו עליו ויודעים שהוא כותח של פלוני -

And he nevertheless prohibits the sale of כותח to נכרי thirty days before פסח, since he maintains that the owner's name is associated with this כותח and people know that it belongs to him, and if they will notice the נכרי selling this on פסח⁵ -

ויסברו שמכרו בפסח על ידי נכרי⁶ -

They will assume that the Jew is selling it⁷ on פסח through the נכרי.

⁸ offers an alternate concern:

אי נמי יסברו שבפסח מכרו ישראל לנכרי -

Or you may also say; they will assume that the ישראל sold this כותח to the נכרי on פסח (either of these acts are prohibited) -

ולכן אוסר רבי יהודה למכור כותח לנכרי -

And therefore (because of the aforementioned concerns) ר"י prohibits selling כותח to a נכרי up to thirty days before פסח, because of the חשש of מראית העין that people will suspect him of deriving הנאה from חמץ on פסח.

responds to an anticipated question:

ואתי שפיר אף לרבינו תם -

¹ In our גמרות the text reads ר' יהודה בן בתירה (see רש"י).

² כותח is a (salty) cheese dip which contains bread crumbs (and is therefore חמץ).

³ בד"ה ר' יהודה.

⁴ It seems odd that ר"י should follow the view of ב"ש and not of ב"ה.

⁵ This is the most likely manner how the ישראל will notice this כותח (if the ישראל sold it to a נכרי [before פסח]).

⁶ They will assume that the ישראל hired the נכרי (perhaps before פסח) to sell this כותח for the ישראל.

⁷ See 'וכשימכור אותו הנכרי בפסח יאמרו ישראל מוכרו ע"י': תוספות הרשב"א.

⁸ This concern may apply (also) in situations where the נכרי is not reselling the כותח that he purchased from the ישראל.

And this interpretation of the ר"ת בשם הר"י **will properly** accommodate **even** the view of **the ר"ת** (himself who stated this interpretation here)-

דמפרש בריש אלו עוברים (לקמן מב, א') דמותר להשהות כותה בפסח¹⁰:

Who explains in the beginning of פרק אלו עוברים that it is permitted to retain כותה on פסח; one is not obligated to rid his house of כותה. He may keep it in his possession as long as he does not eat it. Nevertheless¹¹ he may not sell it to a נכרי even before פסח. This is on account of the concern of מראית העין; people will say he is deriving benefit from the כותה on פסח (by either selling it through the נכרי or by selling it to the נכרי). However merely keeping כותה in one's possession does not transgress any prohibition and there is no מראית העין.

Summary

ריב"ב maintains that while one is permitted to keep כותה on פסח, nevertheless one is prohibited from selling it to a נכרי for thirty days before פסח out of concern that people will suspect that the ישראל is selling the כותה (ע"י נכרי).

Thinking it over

1. Why is the איסור of selling כותה limited to thirty days?¹²

2. Does the תנא of our משנה agree or disagree with ריב"ב?¹³

⁹ See there ואלו ד"ה תוס' where the ר"ת maintains that there is no איסור of ב"י וב"י for (either חמץ נוקשה or) חמץ (כזית בכדי אכילת פרס ע"י תערובות), such as כותה.

¹⁰ See however דדהמירו חכמים בכל חמץ וכו' אף וכו' לפר"ת, עיי"ש שיטת הרשב"א בתוס' ב, ד"ה אור who states עיי"ש.

¹¹ anticipates the following question. Seemingly if it is permitted to own כותה on פסח, it should certainly be permitted to sell כותה to a נכרי before פסח. The answer is that there is a concern of מראית העין that the ישראל is actually deriving הנאה from the כותה on פסח (by selling it to the נכרי) which is prohibited (even according to the ר"ת; see ד"ה מאי [see תוס' כג, ב, ד"ה מאי]).

¹² See שפ"א and מהרש"ל.

¹³ See תוספות הרא"ש הערה 26 and חי' ר' דוד, שפ"א.